Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt II.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

è corpore, qa figura n figurat illa primo è immediate, sicut figurat quantitatem è corpus, sed tm secundario è per accidens, hoc est mediante quantitate. subsistentia verò creata n terminaret alienam naam, n solum propriam naam sed etiam propriam primo è immediate perficeret, qd negatur. qd a. dixemus de figura, idem applicandum è localitati è impenetrabilitati.

Dices: subsistentia, quæ personalitas divina Verbi n respicit humanam Chri naam, qa tm è infinita in genere subsistentiæ è personalitatis, quasi æquales omni subsistentiæ creatæ, tum actualitatem sublimis, ideo pt perficere hanc numero humanam Chri naam quasi propriam è creatam eiusdem naæ subsistentiam quam eminenter continet sive eidem æquales, cum a subsistentia creata n contineat alterum nec æqualeat, neq pt alterius locum sustinere, qd è terminare naam alienam.

Ex dictis colligi pt, benè S. Thomam, vbi supra, asserere qd subsistentia divina ob suam infinitatem potest terminare naam alienam, è male Scotum in 3. dist. 1. q. 4. impugnare hanc doctrinam, dicendo qd personalitas, divina n habet infinitatem, qa habet n habet infinitatem actualem, habet tm infinitatem personalem, quæ sufficit ad rem nram, è è necessaria vt subsistentia divina nra proportionata divinæ naæ, sicut etiam naa divina è infinita, ita etiam personalitates quæ illam terminant debent è infinitæ; si è terminabile è infinitum, etiam terminus debet è infinitus, alioquin si naa est infinita, è personalitates n essent infinitæ, deberent è finitæ, ac proinde essent improportionatæ nec contitucerent infinitum.

Objices: res naales aqua v. g. divina virtute et per potiam obedientialem producerent rem naualem nempe gratiam, è subsistentia creata poterit per potiam obedientialem terminare naam alienam. Re negando sicq. disparitate, qa si subsistentia creata per potiam obedientialem potest terminare naam alienam sua deberet elevari in genere caæ finalis ad præstandum effectum quem ipsa per se n pt præstare naaliter, hoc a. è impossibile, contra vero nullum è absurdum qd res naalis elevetur in genere caæ efficientis ad edendum effectum naualem sive quoad modum, sive quoad substantiam.

CAPVT II.

Vtrum divina natura conveniat assumere humanitatem?

Assumere duo dicit, scilicet quæ principium, è terminum assumptionis, certum è a. divina naa convenire è principium efficiens assumptionis, imo hoc primo è immediate convenit eidem naæ divinæ,

qa principium effectuum e ipsa divinitas e ipsa, personis a. con=
uenit in quantum hnt naam divinam e aliquid; certum e a. de facto
naam divinam n fuisse primo e immediate terminum assumptionis, nem=
pe. ita vt humanam etiam naam primo e immediate terminaret. pb: qa
illud primo e immediate e terminus assumptionis e ne naa humana, in
qua facta e immediate vnio hypostatica, sed vnio primo e immediate
facta e in persona Verbi & persona e proprius siue primus e immediatus
terminus assumptionis e naa humana. quare terminare naam humanam
de facto conuenit naa divina nisi secundario, quateng in persona
divina e naa e quateng naa e idem a parte rei cum persona, quapp. si
naa divina dicatur fuisse incarnata id de. ea n verificatur nisi secun=
dario. Controuersum ergo tm remanet, utrum naa divina possit primo
e immediate terminare naam creatam.

Prima sentia affirmat id e possibile, e Scoti in 3 dist. j
q. 2 & ad quaestionem igitur. Richardi art. j. q. 2. Gabrielis q. j. art. 3.
dub. 4. & eadem fauet Durand. q. 2. fundatu a. horum e, qa cum
diuina naa vel subsistentia vide sua existentia singularis nt infinitas
perfectionis vnitur e n minus apta ad terminandam naam creatam
quam sit personalitas diuina. praeterea eandem sentiam sequuntur Caiet.
in art. 5 q. 3. Medina in art. 2. Aluarez in expositione art. 3. e alij
Thomistae, qui videntur niti in eo qd S. Thomas in eodem art. docet
naam diuinam abstrahebam per illectuma personalitatibus sde illegi
assumentem naam creatam.

2da sentia negat. e Alensis in 3tiam partem q. 2 memb. 3
e q. 7 memb. j. e S. Bonauenturae in 3 dist. j. art. j q. 3. e dist. 25. art.
j. q. 4. Vasquez in explicatione art. 2. q. 3. e aliorum recentiorum.

Dicendum cum 2da sentia naam creabam n pse primo e
e immediate vniri subsistentia vel diuina naa siue ab ea mo e immediate
terminari. Pb: qa n potest duo vniri substantialiter, hoc e, vt faciant vnu
per se, nisi ambo vel alterum illorum sit incompletum. hoc a. sitex
dictis e certo qd n alia de causa duae naae creatae incompletae n possint sub=
stantialiter vniri, neq, vt alias vnimus, possint duo concurrere ad fa=
ciendum vnum per se nisi alterum sit perfectiuum e alterum in eodem
genere perfectibile, hoc e, incompletum in quo sit capacitas e quasi
vacuitas quae tollatur per vnum perfectiuum, sed naa creata n e in=
completa in ratione naae sed completa & n st mo e immediate naa diuina
substantialiter vniri siue ab ea terminari, alioquin duae naae creatae
completae facerent vnum per se in ratione naae quamuis neutra illorum
perficeret alteram, qd e impossibile. Dico facerent vnum per se in ratio=
nae, qa facerent vnum per se n in ratione personae vel suppositi, sequidem
neq;

neq nãa diuina neq creata ht raõem personalitatis, ac proinde facere vnum per se in raõe nãæ substãlis, hoc ẽ, vnam per se nãam totalem, cum tñ ipsæ sint duæ nãæ totales, neq opus ẽ pluribus probare conclusionem, cum rão allata sit efficax.

Obycies 1mo: nãa diuina etiam quatenus raõe distinguitur a personalitatibus ẽ infinitæ perfectionis & per eandem perfectionem pt supplere defectum personalitatis creatæ, & per consequens primo & immediate terminare nãam creatam. R. negando 2seq: rão ẽ, qa licet nãa diuina sit infinitæ perfectionis, n tñ ẽ incommunicabilis sed cõuicabilis & vlterius terminabilis, scilicet per diuinas personalitates sibi identificatas, ac proinde n pt supplere defectum personalitatis creatæ, quæ ẽ rão incõuicabilis siue exercere illius munus, qd ẽ vltimo terminare nãam creatam, siue eius constitutionem substãlem ita vltimo finire, vt eadem nãa n pōit vlterius perfici in raõe substantiæ.

Obycies 2do: nãa diuina raõe suæ infinitæ perfectionis eminenter continet quicquid perfectionis ẽ in personalitate creata & raõe eiusdem infinitæ perfectionis pt supplere defectum personalitatis creatæ atq primo & immediate terminare nãam creatam, sicut etiam diuinæ personalitates raõe suæ infinitatis, & qa eminenter continent quicquid perfectionis in personalitate creata ẽ pōit supplere eundem defectum & nãam creatam terminare primo & immediate.

Aduerte pro solutione continentiam eminentialem ẽe duplicem, primo ẽ. pt aliquid continere eminenter effectiue scilicet eo qd tanquam cãa principalis pōit ipsum producere, siquidem qualibet cãa efficiens principalis pōit ipsum producere eminenter continet suos effectus. 2do pt continere aliquid eminenter alterum per æquiualentiam, n qd hoc pōit ab illo produci, sed qd illud 2dum fõaliter acceptum æquiualeat alteri. sic visio beatifica licet n pōit producere actum sciæ nãalis, tñ continet eminenter per æquiualentiam actum eiusdem sciæ, quatenus seipsa fõaliter sumpta facit cognoscere totum id qd per sciam nãalem cognoscitur.

R. itaq nunc ad argtm. cum nãa diuina dicitur raõe suæ infinitæ perfectionis eminenter continere quicquid perfectionis est in personalitate creata, si hoc illegatur de continentia eminentiali effectiua ẽ verum. nãa ẽ diuina per suam oipõiam ẽ 1ma & principalis cãa cuiuscunq personalitatis creatæ, & quidem ita vt se tota etiam pōit illam producere, quamuis de facto ad eius productionem in humanis naturis concurrunt parentes in gnre cãæ 2dæ principalis. 2do qd nãa diuina contineat eminenter quicquid perfectionis ẽ in personalitate creata,

creata, pt illigi de continentia eminentiali per aequivalentiam, ita ut eadem nãa seipsa foaliter accepta aequivaleat personalitati creatae scilicet ita ut seipsa foaliter mediante unione cum nãa creata poit facere aequivalenter id qd in nãa creata facit personalitas creata, atq hoc modo negatur divina nãa continere eminenter quicquid perfectionis e in personalitate creata, cum e nãa divina sit res ex se coniicabilis e ulterius terminabilis neq etiam pt ee foaliter terminus nãae creatae, qd e poe supplere defectum personalitatis creatae e oi aequivalere, quare ad id qd dicebatur in obiectione de personalitatibus divinis R. eas poe supplere personalitatem creatam n ex eo qd sint infinitae vel ex eo pcise qd eminenter per eminentiam effectivam contineant perfectionem personalitatis creatae, sed ex eo qd sint infinitae in raõe personalitatis e per aequivalentiam contineant creatam personalitatem, quatenus scilicet st raõ oio incoiicabilis e ultimus terminus in raõe substantiae, unde fit ut etiam point ee ultimus terminus nãae creatae. ex his. a. ptt n poe adversarios in re psenti argtari a personalitatibus ad nãam.

Obycies 3tio: substia divina etiam abstrahendo a personalitatibus relativis e ens in se completum e complete subsistens & saltem raõe huius completae subsistentiae pt terminare nãam creatam. R. ista obiectio petit illam difficultatem: utrum in divinis praeter tres subsistentias relativas detur una alia absoluta. sed quicquid sit de hac re, dico nrãm conclusionem loqui de sola nãa prout abstrahit a subsistentia, sive qualibet subsistentia divina sit relativa, sive praeter tres relativas detur alia absoluta, qd si detur talis subsistentia dico saltem de facto n ee illi primo e immediate unitam humanam Chri nãam, neq etiam primo e immediate terminari a praedicta subsistentia. constat ex Concil. Trid. Tolet. ij. in confessione fidei post medium, ubi dicitur solus filius formam servi accepit in singularitate personae, n in unitate divinae nãae, in id qd proprium e filio, n qd coue Trinitati. raõ a. c. qa alioquin n magis Verbum eet Incarnatum quam Pater e Spiritus S. si e. unio nãae humanae facta sit in aliquo aeq coui tribus personis, profecto aeq etiam de oibus divinis personis dici poterit, qd assumpserint nãam humanam quicquid dicat Durandus in 3. dist. 5. q. j. qui n tene contrarium asserit. de eadem re vide Vasquez disp. 6.

Obycies ultimo: S. Thomas art. 3. q. 3. docet nãam divinam abstracta personalitate per illectum poe adhuc illigi assumentem & ex mente S. Thomae nãa divina pt primo e immediate terminare nãam creatam. R. S. Thomam ibi tm velle, ut colligitur ex ys

quae

quæ docet ad primum, q̃d nãa divina per illectum abstracta ꝓ a personalitatibus relativis solum facta illa abstractione potest intelligi cum, rape divina personalitatis abstrahentis a relatijs & rãe. illig potest intelligi assumens nãam creatam, q̃d n̄ & contra nrãm conclusiones, unde patet falsam esse consequentiam.

CAPVT III.

Vtrum plures personæ divinæ possent assumere eandem naturam?

Quæ S. Thom. examinat art. 3. 4. & 5. q. 3. omissis eo q̃d partim ex se, partim ex dictis constent, proposita difficultas, de qua idem S. D. agit art. 6; nobis hoc loco examinanda est.

Suppono hic quamlibet personam divinam posse assumere mediate & immediate terminare nãam creatam, qa ex una parte fide certum est Verbum assumpsisse nãam humanam, & ex alia parte n̄ est maior rão de una persona quam de alijs.

Prima sententia negat. & Scotus in 3 dist. j. q. 2. ~~a~~ 3 ad 2 q̃d igitur. Alberti ibidem q. 1. art. 10. Richardi art. j. q. 4 & aliorum.

2da sententia affirmat. & S. Thomas art. citt. Caetani & recentiorum in eundem art. Durandi in 3 dist. j. q. 3. Gabriel. q. j art. 3. Suarez disp. 13 sect. 2. Vasquez disp. 29 cap. 2 & aliorum apud hos.

Secundum eam 2da sententia n̄ repugnare q̃d plures personæ divinæ assumant eandem nãam & immediate illam terminent proprijs subsistentijs relativis. Pts. qa neq; repugnantia ex parte divinarum personarum, qa cum oes terminent eandem numero nãam divinam neq; se excludunt a terminatione eiusdem nãæ creatæ. rursum neq; repugnat ex parte nãæ assumentis, qa hæc assumpta n̄ deberet fieri iuxta nãalem capacitatem illius sed iuxta potiam receptivam & passivam obedientialem eiusdem nãæ, quoniam a hic disputamus de possibilitate rei conclusa posita sufficienter pts. solvendo difficultates oppositas.

Objicies primo: S. Anselmus lib. 2 cur Deus homo cap. 9 docet plures personas n̄ potuisse assumere eundem hominem in unitate personæ hæc proinde videtur necessario fuisse factum in una tm persona. Ergo aut plures divinæ personæ assumere eandem nãam. Sed ex S. Thoma art. citt. S. Anselmum n̄ absolute docuisse plures personas n̄ potuisse assumere eandem nãam humanam quam illigit noie hominis n̄ potuisse assumere illam in unitate personæ, scilicet ipsa vb Deus & homo esset una tm persona sicut de facto contigit in Christo.

hoc